

Zenckeri villa (raamatukogu)

Aadress: Aia 12

Üks Valgale iseloomulikest torniga hoonetest asub “Säde” pargis. Hoonel on ühiseid jooni Kaagjärve mõisa peahoonega, selle vanema osa projekteeris insener-ehitusmeister Karl Schmidt 1902. aastal Kaagjärve mõisavalitsejale E.Zenckerile. Ehitis on neorenessanslike detailidega – lai korrustevaheline vööt, akendel simssidega raamistus ja esimesel korrusel rustika. Maja torniosa on esialgselt olnud puidust. Puidust on ka ehitise katuse ääre pits ja veranda palkoniga. Maja juurde kuulus tiigiga aed.

1910.-1914. aastani asus siin Kirise tütarlaste kool. 1925. aastal oli majas kriminaalpolitsei amet. 1935. aastal ostis “Säde” selts hoone koos aiaga ning tegi kapitalremondi, mis läks maksma 2 miljonit senti. 2. novembril 1935. aastal avati siin Valga sõjaväe garnisoni ohvitseride kasiino. Maja allkorrusel oli garderoob, esimeses avaras ruumis oli pehme mööbel ning nurgas kamin. Edasi viis uks suurde saali, sealt edasi söögisaali, mis mahutas üle 60 inimese. Selle kõrval asus puhvetiruum. Maja teisel korrusel olid loengute- ja õpperuum, raamatukogu, lugemistuba ja võõrastetuba.

Avamisest võttis osa kindral Johannes Laidoner. 8. oktoobril 1937. aastal avati saali seinal mälestustahvel Vabadussõjas langenud 3. jalaväepolgu võitlejatele. Tahvlil oli kiri: “Nad langesid

Vabadussõjas, võideldes 3. jalaväe polgu ridades 1918-1920.” ning kolme hukkunu nimed koos langemise kuupäevadega.

1940.-1941. aastani asus siin Valgamaa EKP KK ja ELKNÜ Valgamaa Komitee, 1942.-1944. aastani Saksa armee sõjaväe staap, 1945. aastal mõned Valga gümnaasiumi klassid. 1969. aastal oli hoones ajutiselt miilitsaosakond, seejärel pioneeride maja. 1972. aastal ehitati pioneeride majale kapitaalremondi käigus juurdeehitus. 1989. aastal asutati siia laste huvikool.

1989. aasta 24. veebruaril heisati hoone torni taasisesivsusa esimene rahvuslipp.

1995. aastal alustati ehitise renoveerimist Valga Keskraamatukogu jaoks. 1996. aasta sügisel võis Valga Keskraamatukogu vastvalminud hoonesse kolida.

